

130 Avstrijev interniranih v Chillicothe.

Mnogo Slovencev v vojaškem taborišču, ki niso državljani, se je izjavilo, da se kljub temu borijo za Ameriko in ostanejo zvesti. Mnogo vojaških novincev je kajzerjevih pristašev.

—V vojaškem taborišču Camp Sherman, Chillicothe, kjer se nahaja stotine slovenskih fantov iz Ohio in Pennsylvanije, so častniki zadnje tedne vodili skrivne preiskave med onimi vojaškimi novinci iz Avstrije, ki niso državljani. Preiskava je prinesla na dan naravnost sramotne posledice. Vojna sodnija (court martial) poroča, da je mnogo stotin teh vojaških novincev z dušo in telesom za Nemce in njih zaveznike. Zopet drugi so grozili častnikom in državljanom ter so se naravnost vele izdajniško obnašali. Posledica je bila, da so ta teden spodili iz vojaške službe v Chillicothe 130 Avstrijev, katere bodejo internirali v nekem taborišču, dokler ne bo vojne končane. Če je med njimi kaj Slovencev, ne vemo, toda bomo pozvedeli. Veseli pa nas, ker se je našlo med Slovenci mnogo zavednih mladencev, ki četudi niso državljani, pa vedo zakaj so v vojaški službi in da se pod ameriško zastavo borijo za svobodo vsega sveta. Lep vzgled slovenske zvestobe je sledeče pismo, katero je prejel uredništvo iz vojaškega taborišča v Chillicothe: Kot vam je že znano, je vojna uprava odredila, da se Nemci in Avstrijci izpustijo od vojaške službe, kateri hočejo. Jako velika

—Iz Washingtona se zopet poroča, da bo ponedeljek, 11. febr. zadnji ponedeljek, ko bodejo tovarne zaprte. Ker je drugi dan praznik, namreč Lincolnov rojstni dan, ostanejo tovarne najbrž zaprte tudi v torek, a pozneje bodejo odprte vsak ponedeljek kot prej. Seveda gotovo še ni, ker so dosedaj spreminjali vedno prvotna povelja in jih lahko spremenijo še v nadalje. —Plačjte račune za plin v našem uradu. Zadnji čas, da plačate je sredi, 13. febr. do pol desete ure dopolne. —V drugi semester clevelandskih višjih šol se je letos vpisalo 350 manj učencev kot lansko leto. Visoke plače, pomanjkanje delavcev in dragotina, to so vzroki, da mnogo mladencev in mladenk prejemajo za delo kot navadno. —20 Nemcev so zaprle clevelandske oblasti v sredo, ker se niso držali zapovedi, da se ne smejo približati nobeni tovarni, kjer se izdelujejo vojne potrebine. —Vlada je zaplenila dovoljenje za nadaljno prodajo sladkornja veliki kompaniji The Central Sugar Co. Obdolžena je, da je prodajala večjim trgovcem velike množine sladkornja, dočim manjši trgovci niso ničesar dobili. Pomanjkanje sladkornja je sedaj splošno v Clevelandu. Nemci so bili izključeni iz prodaje svojih sorodnikov po eni ali drugi smeri. Sledila so številna vprašanja, kaj hočemo storiti? Ali naj gremo domov v naša ameriška stanovanja in nosimo na hrbtni sramotni napis: Slackers, napisano z rumeno barvo? Ali pa ostati tukaj do konca in se s častjo in ponosom zopet vrniti kot vsak drug državljani velike ameriške republike? Sledeči smo se odločili, da ostanemo tukaj do konca, zvesti stricu Samu in slavni Ameriki: Frank Skok, Anton Zukovek, Anton Weiss, Josip Okoren, Frank Nagode, Leo Campa, Frank Mišić, Jos. Zakrjšek, Fr. Levar, John Glavač in Anton Us, skupaj 11 Slovencev pri 32. kompaniji.

Ti odlični Slovenci so rešili slovensko čast v ameriškem taborišču. Njih imena so vredna, da si jih zapomnimo, ker se v polni meri zavedajo službe, v kateri so, in kateri bi se lahko umaknili. Upamo, da dobimo še kaj več imen naših Slovencev, da jih naznamo javnosti. —Kongresman Emerson iz Clevelanda je imel v sredo v kongresu v Washingtonu skrajno oster govor napram vsem tujcem, ki bivajo v Ameriki in se umikajo vojaški službi. Vložil je zakonski predlog, da se vse tujce ali nemudoma odpravi v vojaško taborišče ali pa prežene iz Amerike. Kongresman Emerson je dejal: "V Clevelandu, kjer jaz stanujem, so se registrirali trije tujci napram enemu državljanu. Ti tujci sedaj lepo doma sedijo, uživajo svobodo in vse ugodščine, katere jim nudi Amerika, toda obveznosti nimajo nobene, da bi to svobodo branili, ki je v nevarnosti. Smejejo se ameriškiemu državljanu, ki gre 3000 daleč preko oceana, da se bori za svobodo. Moj zakonski načrt, katerega sem vložil, bo prisilil te ljudi, da delijo z nami dobroto in brenjena, ali pa naj gredo iz te dežele."

—Kongresman Emerson iz Clevelanda je imel v sredo v kongresu v Washingtonu skrajno oster govor napram vsem tujcem, ki bivajo v Ameriki in se umikajo vojaški službi. Vložil je zakonski predlog, da se vse tujce ali nemudoma odpravi v vojaško taborišče ali pa prežene iz Amerike. Kongresman Emerson je dejal: "V Clevelandu, kjer jaz stanujem, so se registrirali trije tujci napram enemu državljanu. Ti tujci sedaj lepo doma sedijo, uživajo svobodo in vse ugodščine, katere jim nudi Amerika, toda obveznosti nimajo nobene, da bi to svobodo branili, ki je v nevarnosti. Smejejo se ameriškiemu državljanu, ki gre 3000 daleč preko oceana, da se bori za svobodo. Moj zakonski načrt, katerega sem vložil, bo prisilil te ljudi, da delijo z nami dobroto in brenjena, ali pa naj gredo iz te dežele."

Strajk nemških delavcev se ponovi.

Amsterdam, 7. febr. Dasi so nemške vojaške oblasti potlačile štrajk nemških delavcev skoro popolnoma, vendar je gotovo, da se bojejo nemški delavci ponovno in sicer kmalu uprli. Iskra upora je vzplamtel, in dasi je bila začasno ustavljena, pa bo začela goriti polagoma po vsej Nemčiji. Položaj med delavci in med nemško vlado postaja bolj napet od dneva do dneva. Prvi štrajk nemških delavcev bo imel svoje posledice. Vse povsod se vrši skrivna propaganda, v kateri se nemški delavcem pripoveduje, da živijo pod vojaško avtokracijo. Kakor hitro so se nemški delavci zganili, je vlada upeljala obsedno stanje, zaplenila časopise, prepovedala shode in ni poslušala niti najmanjšega protesta od strani nemških delavcev.

Pokazala se je velika razlika med raznimi mestnimi oblastmi in med nemško vlado v Berlinu. Dočim so razne mestne oblasti sprejemale odhod štrajkarjev in obljubile njih prihodnje poslani na višje mesto, pa je vlada v Berlinu kratkoma odklonila vse zahteve štrajkarjev in jim je zagrozila s smrtjo, če se ne vrnejo na delo.

Glavni organ nemških socialistov, Vorwaerts, je dobil zopet dovoljenje, da sme shajati. Toda predno je dobil dovoljenje, je moral dati vladi obsežne garancije, da ne bo podpiral štrajkov, in posledice tega se že čutijo. Socialistični list Vorwaerts naznanja v svoji številki z dne 5. febr. da so se zjediniли vsi delavci v skupno akcijo za podporo vlade.

Nemška vlada se je polotila novega sredstva, da prepreči nemške delavce, da niso bili upravičeni štrajkati. Splošno se naznanja po vseh mestih, in sicer uradno od strani vlade, da so Amerikanci povzročili štrajke v Nemčiji, in da so bili nemški delavski voditelji plačani z ameriškim denarjem, da so nahujskali delavce na štrajk. Nemška vlada naznanja delavcem, da imajo Amerikanci v nevarnih deželah posebne odbore, ki skrbijo za to, da raste nezadovoljnost med nemškimi delavci.

Delavsko časopisje zanika te bajke.

Dunajski delavski list "Arbeiter Zeitung" zanika trditve nemške vlade glede "ameriškega hujskanja". Arbeiter Zeitung naznanja, da si je to bajko izmislila nemška vlada, ki silovito potrebuje hujskanja med nemškimi delavci proti Ameriki. Nemška vlada je namreč hotela preprečiti nemške delavce, da se njih sovražniki silno veselijo štrajkov v nemških mestih, in da je štrajk nemških delavcev največja pomoč zaveznikom. Raditega je nemška vlada naznala za nemški delavski, da je njih štrajk podpiran od Amerikancev, v nadi, da razkači nemške delavce proti Ameriki.

Ameriški transport Tuscania torpediran.

Izmed 2397 oseb na krovu torpediranega parnika jih je bilo rešenih 2296. Submarin, ki je torpediral Tuscanijo, je bil uničen.

PERMIT.

Published and distributed under permit No. 19 authorized by the Act of October 6th, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, Ohio.
By order of the President,
A. S. Burleson,
Postmaster General

Najnovejšo poročilo o torpediranju.

Irsko pristanišče, 7. febr. — Torpedirani parnik Tuscania je imel vsega skupaj na krovu 2397 oseb. Izmed teh jih je rešenih 2296, torej jih je zgubilo življenje natančno 101. Morje je danes pometalo na suho 41 trupel mrtvih vojakov, ki so bili na torpediranem parniku, in sicer na obrežju, petnajst milj od onega kraja, kjer je bil parnik torpediran. Njih trupla so, tako razbita, da jih je nemogoče spoznati. Pokopljejo jih v skupnem grobu.

Submarin potopljen? Londonderry, Irska, 7. febr. Submarin, ki je torpediral parnik Tuscania, je bil nemudoma napaden od angleških torpednih čolnov, in glavnemu izjavi nekega ameriškega častnika, je bil uničen. Ta častnik je bil zadnji, ki je zapustil Tuscanio, predno se je potopila.

Povest častnika. Dotični ameriški častnik pripoveduje: "Imeli smo lepo vožnjo. Mnogo vojakov na krovu ni bilo še nikdar prej na morju. Jaz sem imel službo na eni izmed spremljajočih torpedov. Vsi — drugi transporti so srečno prišli v pristanišče, in Hunom se je posrečilo zadeti le zadnjega. Dvakrat so Huni izstrelili torpede proti Tuscaniji, zadel je prvi torpedo, drugi je zgrešil cilj, nakar je začela neka angleška torpedovka bombardirati submarin, katerega je uničila. Kar se tiče vojakov, so Nemci povzročili, da so postali železni možje. Vsi so prisegli, da se vidijo z Nemci na fronti, kjer jim potvrnejo."

Ovirano reševanje. London, 8. febr. Neki nemški submarin je pričel streljati na angleške torpedovke, ki so reševale ameriško moštvo torpedirane Tuscanije. Submarin je bil prepoden.

Transport torpediran. Washington, 7. febr. —Prvi ameriški transport, ki je vozil ameriške vojake v Francijo iz Amerike, je bil včeraj torpediran od nemških submarinov in se je potopil. Na krovu torpediranega parnika je bilo 2179 ameriških vojakov, in 168 izmed teh jih je potonilo s parnikom. Torpedirani parnik se imenuje Tuscania in je bil last Cunard parobrodne družbe. Parnik je bil najet od vlade Združenih držav, da prevaža vojaštvo. Prvotna poročila so naznanjala, da je potopljenih 1000 ameriških vojakov, toda natančna poročila, ki so kmalu potem prišla v urad vojnega tajnika, naznanjajo, da je zgubilo življenje 168 vojakov.

Kje je bil parnik torpediran. Transportni panik Tuscania

je bil torpediran blizu irskega obrežja. Torpediranje se je izvršil ponoči, ko je jako težko paziti na prežeko submarine. Koliko torpedov je spremljalo transportni parnik, ni znano, ker vlada neče dati natančnega pojasnila, koliko je pa gotovo, da so trije torpedni rušilci delovali pri rešitvi ameriških vojakov na transportnem parniku. Angleži so spremljali parnik. Parnik Tuscania je angleški parnik in je bil skoro gotovo spremljan od angleških vojniških ladij, kajti prvo poročilo o nesreči parnika je dobil vojni tajnik Baker in ne mornarični tajnik Daniels kot je bilo pričakovati. Velika škoda. Parnik Tuscania je bil prvi

parnik, ki je bil torpediran z ameriški vojniki na krovu. Več vojakov je zgubilo življenje na tem parniku kot pa jih je zgubila Anglija tekom treh let in pol odkar prevajajo angleški parniki vojake iz Canade in nazaj, 63 angleških vojakov je bilo ubitih na transportih od leta 1914, pa do danes, dočim je sedaj najmanj 160 ameriških vojakov zgubilo svoje življenje.

Kateri vojniki so bili na krovu. Na krovu torpediranega parnika Tuscania so bili večinom vojniki iz Michigana in Wisconsin, in sicer, oddelki kompanij D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y, Z, in ena regimanta inženirjev, 107 oddelke vojaške policije, 107. oddelke bataljona za potrebine, 100. oddelke zrakoplovcev, 51 posameznih častnikov ter nadomestni vojniki 32. divizije. Večinoma so bili to vojniki posameznih oddelkov narodne garde držav Wisconsin in Michigan.

Prvotno poročilo. V vladnih krogih Washingtona je zavladal najprej velik strah, ko se je poročalo, da je najbrž naš en tisoč vojakov našlo svojo smrt na transportu, kar se pa pozneje ni dokazalo kot resnica. Reševanje vojakov na torpediranem parniku se je vršilo čudovito redno in hitro.

Natančno poročilo. London, 7. febr. Skupaj je bilo potopljenih vojakov na torpedirani Tuscaniji 210. Rešenih je 76 častnikov in 1935 moštvo ter posadke 16 mošt, trije potniki in 32 drugih oseb. Kolikor se je moglo najbolj natančno dognati, se je nahajalo na krovu parnika Tuscania 2337 oseb, izmed katerih jih je bilo rešenih 2187.

Podatki parnika Tuscania.

New York, 7. febr. Parnik Tuscania je bil eden najnovejših parnikov Cunard parobrodne družbe. Meseca februarja, leta 1914 je bil parnik spuščen v morje. Od časa, odkar se je začela vojna, so nemški submarini neprenehoma preganjali in zasledovali parnik. Meseca avgusta, leta 1916 je Tuscania komaj pobegnila dvem nemškim submarinom, ki sta prežala na njo blizu irskega obrežja, toda torpede niso zadelo parnika. Topovi na parniku Tuscania so bili uničeni že najmanj tri submarine. Več kot dvajsetkrat so topničarji parnika Tuscania streljali na submarine. Mornarji, ki so služili na parniku Tuscania so prerokovali, da parnik ne bo dolgo deloval. Ko se je nahajala Tuscania na prvi poti v Ameriko, je neki potnik skočil s krova v

morje in mornarji so uporabili to priliko, da so začeli prerokovati slab konec. Toda kljub temu je imel parnik srečo. Mnogo torpede je bilo že izstreljenih napram njemu, vselej brez uspeha.

Popis Tuscanije.

Parnik Tuscania je bil prvotno zgrajen za Anchor parobrodno družbo. Nasil je 14.348 ton. Prostora je imel za 2500 potnikov in moštvo. Zadnjič je dospel ta parnik v ameriško pristanišče 17. januarja, 1918. Tu je najbrž natočil ameriške vojake.

Ali je izdajstvo mogoče?

Washington, 7. febr. Ameriška vojna uprava naznanja, da je dala aretirati nekoga mladega častnika ameriške armade, ki je naznanil neke-

mu svojemu sorodniku, kdaj da odpluje parnik v Francijo in kako se imenuje parnik. Dotični sorodnik je nato brzojavil častniku, in v svojem brzojavu omenil ime parnika in dan odhoda. Splošno se sodi, da je kak uslužbenec brzojavu zvedel o tem in sporočil tajnim nemškim agentom, katerih se še mnogo nahaja v Ameriki, ki so to poročilo o odhodu parnika naznanili nemškimi oblastem. Ker skoro gotovo je, da so submarini pričakovali torpedirani parnik na gotovem mestu irskega obrežja.

Ob priliki kake veselice, botrnje in pri veseljem omizju, spomnite se na narodno stavbo "SLOVENSKI NARODNI DOM". Vsek najmanjši dar dobrodolet.

Poljaki se puntajo proti boljševikom. Anarhija v Rusiji.

London, 7. febr. Brezlična brzojavka, ki je bila sprejeta v Berlinu iz Kijeva, naznanja, da so poljski legionarji zasedli mesto Mohilev (kot smo zadnjič poročali, op. ured.) in da so poljski legionarji objednem zajeli vse ruski generalni štab, skupno z vrhovnim poveljnikom ruske armade, kadetom Krilenko. Kadet Krilenko je vrhovni poveljnik boljševikov.

Tartarji se puntajo.

Brzojavka nadalje naznanja, da so se tartarske čete spuntale v Jalti, v provinci Tavriski ter da korakajo proti Sebastopolu ter da Tartarji silovito postopajo z boljševiki in rubečo gardo.

Boljševiki aretirajo Kerenski-jeve privrčence.

Vlada boljševikov v Petrogradu je aretirala generala Vrhovskega, ki je bil generalni poveljnik ruske armade pod vlado Kerenskijske. Sumniti se ga, da je hotel uprizoriti revolucijo proti boljševikom.

Uradno rusko naznanilo.

London, 7. febr. Boljševiki naznanjajo, da ni resnica, da vladajo nemiri v Petrogradu, in da so boljševiki zaprli razne socialiste. Vprašanje življenja v Petrogradu se je zboljšalo in Petrograd je precej preiskrbljen z živežem.

London, 7. febr. Ruski boljševiki se silno bojijo ustanovitve finskih revolucionarjev. Finsko ljudstvo je postalo tiho, poma patrijotično in noče imeti nobenega opravka z ruskimi boljševiki.

Neutrarno poročilo.

Stockholm, 7. febr. Na Finskem je sedaj precej mirno, toda moč boljševikov kot domoljubnih Fincev se veča od dneva do dneva. Boljševiki so naznanili, da finska revolucija ni drugača kot "mesarska garda krviželjnih buržoazov napram proletariatu. Nadalje se izjavlja komisar boljševikov v Helsinkforsu, glavnem mestu Finske, da "vlada revolucionarni mir v Helsinkforsu". Kaj pomeni revolucionarni mir? se ne naznanja v brzojavki. Najbrže pomenja rope, tatvine in požige, ki jih počenajajo boljševiki na Finskem. Boljševiki so včeraj umorili dr. Shybergesa, zdravnika Rudečega Križa. Skandinavci bežijo iz Rusije in Finske. Mnogo Svedov se je priglasilo v finsko armado,

da se borijo proti boljševikom.

Boljševiki streljajo ženske.

Petrograd, 7. febr. 5000 članov Rudeče garde boljševikov je pričelo včeraj preiskovati razna skladišča, železniške shrambe in druge prostore, če ne bi bila kje nakupljena hrana. Posledica te preiskave je bila, da so se cene živilom nemudoma znižale. Krompir, ki se je prej prodajal po polrubelj rubelj funt, je padel na 70 kopejk, in surovo maslo je padlo od 11 rubljev na 6 rubljev funt. Neka druhal, katero je vodila neka ženska, je napadla neko pivovarno, kjer je bilo mnogo krompirja spravljenege. Ženske se niso hotele odstraniti niti tedaj, ko je nastopila rubeča garda boljševikov, ki je bila prisiljena streljati, da so se ženske umaknile. Mnogo žensk je bilo ubitih in ranjenih.

Proti Rumuncem.

Petrograd, 7. febr. Boljševiki so zapovedali, da se morajo vsi Rumunci v Rusiji registrirati. Boljševiki zanikajo, da so oni podpisali revolucijo proti rumunkemu kralju.

Poljaki proti boljševikom.

Amsterdam, 7. febr. Najbolj silovita opozicija, ki so jo boljševiki dosedaj doživeli od strani svojih nasprotnikov je stališče poljskih legionarjev, ki so se združili, da uničijo vladno boljševikov. Kakih 100 milj od avstro-ruske meje, na obrežju reke Dnjeper se je zbralo nad 30.000 dobro oboroženih in domoljubnih Poljakov, ki povzročajo ruskim boljševikom ogromne sitnosti. Tem poljskim legionarjem so se pridružili regimenti kozakov ter drugih ruskih vojakov, ki so nezadovoljni z vlado boljševikov. Nad 200.000 članov šteje ustajniška armada, ki se bori proti rubeči gardi boljševikov. Ko so boljševiki naznanili premirje z Nemci, so skoro vsi pripadniki boljševikov pobegnili od fronte. Malorusi so šli v svoje mesto Kijev, dočim so kozaki in Poljaki sami ostali na fronti. Prepričani samim sebi so na svojo roko začeli vojsko z boljševiki. Nered, klanje in žalostne razmere, ki sedaj vladajo v Rusiji, se ne dajo popisati. Vsak je svoj gospodar, za postave se nihče ne zmeni, prebivalstvo pa strada in trpi huje kot v vojskem času.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

1. NAROČNINA:

Za Ameriko - \$3.00 Za Cleveland po pošti \$4.00
Za Evropo - \$4.00 Posamezna številka - 3c

611 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO. TELEPHONE CUY. PRINCETON 119

EDWARD KALISH, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 16. Fri. Febr. 8th, 1918.

Doživljaji "avstrijskega" Slovence.

Bivši avstrijski vojak pošilja iz Švice, kjer deluje pri Srbskem Rudečem Križu sledeči dopis ameriškim rojakom, katerega na tem mestu z veseljem pričbujemo. Dopis je na privatnega rokaja v Clevelandu in se glasi:

Geneve, 10. sept. 1917. Cenjeni gospod!

V posesti Vašega cenjenega pisma od 13. m. m. — za katero Vašo prijaznost se Vam tem potom najtopleje zahvalim — si dovoljujem Vam sporočiti, da sem takoj vstregel Vaši želji ter poslal Vaši gosp. soprogini eno dopisnico, naznanjoč ji, da se nahajate še vedno v polnem zdravju ter da še vedno delate. Obenem sem jo prosil, da mi takoj odgovori, kako se imajo sploh doma, kateri odgovor Vam bom po prejemu takoj odpisal. — V slučaju, da bi hoteli tudi drugi Vaši rojaki sporočiti domov svojim dragim, recite jim, da sem jim vedno na razpolago tozadevno.

Zelo me veseli, da se nahajate Vas več "sodražskih posolavcev" skupaj. Tudi jaz se lahko računam tem "posolavcem" po Močnikovi Juhani in Grdinovim Dominetu. Ampak po rojstvu sem "potoški bob" y šolo sem pa hodil nekaj časa kot "ljubljanjska srjaca". Z Grdinovim Dominetom, kateri se nahaja sedaj v Ameriki, sva si bratrance po očetih, kakor Vam je gotovo dobro znana. Godinova rodbina v Sodražici. Prosil bi Vas tem potom, ako Vam je mogoče, da bi sporočili še pred zimo mojemu bratrance, da se nahajam še živ — kar je glavna stvar v teh časih, kajti zdrav nisem več toliko, ker sem okusil tudi jaz "sladkosti" tega svetovnega klanja.

Gotovo ga bo zanimalo, kako sem prišel sploh semkaj, kaj ne? Evo, kako! Od moje-ga očeta in matere osem sinov — je postalo osem vojakov in ti vojaki smo morali — sicer neradi — v vojsko. Mene je zadela sreča, da sem se "moral" iti vojskovati proti našim bratom Srbom. Prehodil sem — ker sem bil pri dalmatinskem pešpolku — Dalmacijo, Hercegovino, Bosno (trikrat vedno peš), severno mejo Črnogore, Novizandžak — Novipazar (Plevje), dokler nisem prišel do Drine — in to je bilo v teku štirih mesecev. Po preteku teh štirih mesecev mojega vojskovanja se mi je vendar enkrat nudila "lepa prilika" — po kateri sem že v začetku vojne hrepenel — ter se mi je z več vojniki posrečilo priti "k naši brači Srbima." Kako veselje! To se ne more popisati. Od vojne linije sem šel čez Čačak, Kraljevo, Kruševac, vse peš do Niša — povsod sprejet z največjo slovensko gostoljubnostjo od strani srbskega naroda.

V Nišu sem živel — kot uradnik v ministerstvu — zunanjih zadev — vse dokler nisem bil od treh strani napaden — od Avstrijcev, Nemcev in Bulgarov. Ker so Bulgari bili pretrgali nam pot za Solun a Nemci so vedno bolj pritiskali od severa, nam ni preostajalo drugega, kakor da se povlačimo — kakor ste gotovo bili zasledovali ta križev pot srbskega naroda — po štari Srbiji — in to vedno peš — čez Kraljevo, Raško, Novipazar, Mitrovico, Prištino, Pri-

zren. Od tu sem šel jaz čez albanske depe v Skader — kjer sem živel 42 dni. — Kaj sem vse videl, doživel in pretrpel na tem potu smrti, to mislim, da ni v stanju opisati še tako spretno pero. — Iz Skadra — imajoči Avstrijce že na Cetinjah — sem begal — k morju Jadranskemu — čez Lješ in Sv. Ivan Medovanski v nadi, da se bom malo odpočil ter rešil s pomočjo kake ladje. — Toda niti govora o tem, zrakoplovi in podvodni avstrijski čolni so bili vsakdanji naši obiskovalci, a za mojim hrbtom na Bojani se že čuje "puškanje". Da ne padem živ "švabom" v roke, sem vzel zopet culo na ramo ter sem jo mahal čez močvirje in v drugo — proti Draču — kamor sem prišel brez vsakih močij več. Tudi tu ni bilo signurno, da se nas "izbeglice" — večinoma sami moški, ker ženske in otroci so bili že radi slabosti in nezadostne hrane ostali pred albanskimi alpami oziroma v Skadru — vkrcali; tako, da sem hotel podaljšati pot že za v Valono, toda nisem mogel, ter sem čakal na milost in nemilost — ako ipak bo prišel kak parnik. In res — nekega dne se vkrcamo na francoski tovarni parnik, katerega je spremljal en italijanski torpedni čoln ter se vozimo po našem Jadranskem morju do Gallipolli; odtam v Mesino, čez Bostijo (Korzi-ka) v Marseille. Tu sem po desetdnevni vožnji na morju se izkrcal še vedno v nečloveškem stanju. Iz Marselja sem šel čez Lijon v Pariz, kjer sem živel dva meseca. Toda imajoč v mislih še vedno našo Strmo in Tabor ter ljubljanski grad sem jo popihal v Švice, kjer sem postal po dveh letih zopet človek. In kot tak sem se javil — po takem dolgem molčanju — zopet domov — v veliko veselje vseh domačih in ostalih — ker sem bil že vračunan med one sto in sto tisoče, kateri se ne vrnejo nikdar več nazaj! — Evo! Vam na kratko eno zgodbo življenja več!

Kaj naj Vam poročam o naši domovini? Časopise čitam vse, kateri prihajajo semkaj, toda moram reči, da so bili pred nekolikom časom — skoro enolično — iztrebljavane našega naroda — ter hiranje Avstrije obenem. Toda odkar je zavel pa oster veter — jugoslovanske državne misli — se pa kar vidi v vseh listih — srbskih, hrvaških in posebno pa v slovenskih — kako ta troglavi zmaj — Slovenec, Srb, Hrvat — vzdiguje glavo in sika z jezikom, da vpiči vendar enkrat smrtno tega dvozglavega črno-rumene-ga orla. — Koliko je k temu pripomogla deklaracija med Jugoslovanskim odborom in srbsko vlado — ravno sedaj berem z največjim zanimanjem. Vidi se, kako je avstrijska vlada zadeta v živo meso. Ves slovenski narod je popolnoma prerujen, ter ne ozirajoč se na levo ali desno — on gre s polno zavestjo svojemu cilju nasproti — združiti s. Srbi in Hrvati v eni neodvisni jugoslovanski državi. — Da se prepričate kako se zanima naš kmet zato — evo Vam kaj piše "Slovenski Gospodar" iz Solja na Stajerskem: Prejeli smo več dopisov iz vasij na-

še severne narodne meje, v katerih nas podpisani kmetje prosijo, da se ja ne bode pozabilo njih vasij — kadar se bode delala jugoslovanska država." Jaz mislim, da ni potreben noben nadaljni komentar. —

Sveda, kedaj se bode ta naša misel jugoslovanske bodoče države vresničila, to se ne more naprej reči, z gotovostjo se pa lahko trdi, da bodo naši v obeh Amerikah živeči rojaki k temu vresničenju vsestransko največ propomogli — kar je bil že dosedaj to slučaj.

Z ozirom na v Vašem c. pismu izraženo naklonjenost glede gmotne potrebe, — kar ste zelo dobro pogodili — bodi Vam moja iskrena zahvala. Prosim sporočite mojemu bratrance Dominetu, da se nahajam tu v Ženevi ter da ga nadlegujem za nekoliko dolarjev, ker ne bi hotel tudi zimo tako v mrazu pretrpeti kakor minulo leto. Gotovo pa ne bi nadlegoval tozadevno, da bi mogel od doma denar prejeti — ter če bi to sploh imelo kakšen smisel. — kajti za 40—45 švicarskih frankov pošljete domov lahko sto kron. Kedaj mu bodem vrnil — to mu ne morem določiti, ker ne vem, kedaj se bode vojna končala, vsekakor mu bodem skušal po vojni, ako ostanemo živi in zdravi — dvojno povrniti. Jaz delam tu v srbskem rudečem križu, toda ob mali plači in vsak dan večji (posebno ker U. S. A. ne pošiljajo več potrebnih stvari) draginji, se ne more zadostiti niti najpotrebnejšim življenjskim zahtevam. — Tako obstoji tu tudi "Slovenski Podporni Odbor" (katerega član je tudi moja malenkost) koji ima v prvi vrsti namen pomagati potrebnim slovenskim emigrantom v zavezniških in nevtralnih državah za sedaj — ter si je začetel tudi "pomočno akcijo" slovenskemu narodu po vojni.

ANTON LUŠIN,
Serbian Red Cross—Geneve.
(SWITZERLAND.)

O preganjanju Slovencev.

(Slovenski Narod, 4. dec.)
Pismo iz Dunaja. "Včeraj (1. decembra, je odšla popolnoma nepričakovano m. n. i. s. r. s. komisija v Gradec, da od tu razširi svoje delovanje na Južno Stajersko, Koroško, Primorje in Dalmacijo. Njena naloga je: "proučiti na licu mesta razmere, ki so nastale za časa vojne". Tako vsaj javlja uradna vest, ki istotako poroča, da je ta komisija se-

stavljena iz visokih uradnikov različnega resorja. Imena članov te komisije se nam nika-kor ne dopadejo. Med njimi se nahajajo: Aleksij Čulič in Breitenberg, od katerih je zlasti slednji, rodom Kočevar, ljut nasprotnik Slovencev. Čulič je Hrvat, intimus grofa Attemsa, dalmatinskega namestnika. V to komisijo ne moremo imeti nobenega zapanja.

V parlamentu je bilo predloženih mnogo interpelacij, v katerih se naštevajo slučajji političnih preganjanj in nasilstva, ki se je izvrševalo v prej imenovanih deželah. Na-

loga te komisije je, konstantirati na licu mesta fakta, naštetja v tej interpelaciji. Predvsem bo iskala ta komisija fakta, ki so naštetja v obširni interpelaciji štajerskega poslanca dr. Verstovška in tovarišev, katero so uložili 30. julija v parlamentu. Ta interpelacija vsebuje: 1. priprave renegatov za denunciacije brez podlage in zavijanje nemško nacionalnega časopisa. 2. način zapiranja in hišne preiskave; 3. izmišljene vzroke aretiranja; 4. način eskortacije; 5. postopanje v ječah; 6. preiskava v zaporih; 7. izpustitev iz zapora in zo-

petna aretacija; 8. postopanje proti denuncijantom; 9. Obnašanje nemško - nacionalnega časopisa pred zaporom in tudi po oprostitvi in 10. naštevane posameznih dogodkov v zaporu.

Ljudje, kakor dr. Schmiederer, mariborski župan, in ptujski župan dr. Mravlagg, so hodili celo na Dunaj do najvišjih sodišč in civilnih oblasti, da so obtoževali in napadali Slovence, ki so jim bili na potu. Kar se tiče načina zapiranja, našteva interpelacija slučajje župnika Medveda in Jančkovica, kaplana Poladlje na tretji strani.

Prihranim si enajst parov čevljev na leto.

PRAV tako se je izrazil. In on je dobro poznan rudski inženir, ki je dovolj dolgo "boots", da ve kaj reče; Njegovo pismo je krasno priporočilo za "Hi-Pres" boots, narejene po Goodrich načinu, v enem samem kosu iz najboljšega kavčuka na svetu. Te čevlje ne likajo, ne pokajo. Lepo izgledajo, se lahko nosijo objednem pa si prihranite dva ali tri para čevljev na leto.

Prodaja se pri 40.000 prodajalcih

THE B. F. GOODRICH RUBBER COMPANY

Makers of the Celebrated Goodrich Automobile Tires
"Best in the long run"

AKRON, OHIO
The City of Goodrich

"HI-PRESS"

with the Red Line Round the Top

The GOODRICH BOOT that Outwears Steel

Dr. J. V. Zupnik

SLOVENSKI
ZOBOZRAVNIK

6127 ST. CLAIR AVE.

KNAUSOVO POSLOPJE NAD GRDINVO TRGOVINO

Najboljše zobozdravniško delo po nizkih cenah.

Uradne ure:
Od 8:30 zjutraj do 8:30 zvečer.

Kdor ne more ob tem času priti, naj se dogovori za njemu ugoden čas. Dr. Zupnik je priporočan od tisočev zadovoljnih oseb, ki so se pri njem zdravile.

Sprejemam Liberty bonde v plačilo zdravniških računov

Ženske bluže

ZA \$3.99 KUPITE
\$5.98, \$6.98 ali \$7.98 BLUZO

Delane so s satinom, lepo okrašene, s čipkami in pletenjem opremljene. Jako visoki ovratniki in drugi modeli z nizkim ovratnikom. Barve bele, mesne, sive, navy in druge. Vse mere od 36 do 46, in od 43 do 53 za debelše ženske izbira po \$3.99.

Naš moški in deški oddelek in ves oddelek čevljev. V soboto zvečer odprto do 9. ure.

Slovenski oddelek na balkonu.

Baileys
THE BIG STORE

Vprašajte za slovenske prodajalce

Uabilo

Uabilo

NA VELIKO

MASKERADO,

KATERO PRIREDI

SLOV. PODP. DR. "SAVA"

Štev. 87 S. S. P. Zvez

V JOHN GRDINOVI DVORANI

V SOBOTO, DNE 9. FEBR. '18.

Začetek točno ob 7. uri zvečer.

Na tej maskeradi se bodo razdelila lepa darila za najlepše in pomembne maske. Da se ne bode pozabilo na lačne in žejne, bode vsestransko dobro preskrbljeno.

VSTOPNINA 35c PO OSEBI.

Godba bode igrala pod vodstvom g. F. Butala, za stare in mlade, na poskok in počasni valček, po staro-kranjsko in Ameriško.

Vabi najuljudneje

Društvo "SAVA", štev. 87.

ka v Hočah in kaplana Ilča v Rušah. V interpelaciji so nato naštetih sledeči škandali za časa eskortacije, zlasti sledeči slučaj: Bozine, Bračiča, Muršeca, Peterča, Skofa, dalje župnika Ozmeča in kaplana Ravšla.

Zanimiva je izjava poslanka Roškarja, ki je bil sam zaprt in ki slika žalostno stanje v zaporu, v katerem so se nahajali mladi dijaki in štiri starci. Ljudje vseh poklicev, učitelji, duhovni, narodni poslanci, uradniki, med njimi je bil celo en ministerski uradnik.

Med zaprtimi železniškimi uradniki so naštet: Ivan Kejžar, Ivan Badiura, Josip Gregorič, Fran Oset, Ivan Petje, Ivan Gjurč in Ivan Pičinin. (Neobhodno potrebno je, da izvejo vsi naši rojaki naloge te komisije. Morda bodo znova zaslišani ter naj brez strahu in brezobzirno povejo vso resnico.)

INTERPELACIJA POSLANCEV PROTI TEJ KOMISIJI.

(Slovenec, 5. decembra.) — "Jugoslovanski klub je predložil ostro interpelacijo proti komisiji, katero je poslala vlada na jug. Že po svoji sestavi izziva ta komisija nezaupanje. Interpelacija zahteva, da se pošlje popolnoma neodvisna parlamentarna komisija namesto ministerskih uradnikov, ki so Nemci ali germanofili in ki bodo narodu grozili s ponovnim zaporom, ako bodo povedali resnico."

AVSTRIJA IN PRINCIP SAMOODLOČEVANJA NARODA.

Priobčujoč v poročilu iz Dunaja, zaključek predsedništva Češke Zveze, Jugoslovanskega kluba in Ukrajinske Zveze v parlamentu povodom izjave avstrijskega ministerskega predsednika glede sklenitve miru, je priobčila Frankfurter Zeitung 4. decembra naslednji komentar o tem za-

ključku:

"Vsprico tega manifesta je mogoče omeniti samo to, da se bo skoro videlo: ali bo ruska vlada in ruska vojska sprejela ta neprikriti apel na slovenski čut solidarnosti, da odbijeta mir, katerega more Rusija skleniti vsak trenutek z srednjimi silami. Avstrija ne bo nikoli dopustila, da se spravi avstrijsko narodnostno vprašanje pred splošni mirovni kongres in da bodo nemške manjšine izpostavljene nasilju pod pritiskom želje vseh narodov za mir. Zamotani problem narodnostnih manjšin, katerega se trudijo rešiti že desetletja najboljši glave v Avstriji, se ne da rešiti s kri-lato besedo "samoodločevanje naroda", pa tudi ne na splošnem kongresu."

POLEG AVSTRIJE, A NE V AVSTRIJI.

(Hrvatska Država, 30. novembra.) Od nekega duhovna smo prejeli sledeče vrstice: "S polno pravico ste pripomnili v številki od srede glede odprtega pisma ljubljanskega škofa dr. Jegliča na dr. Sušteršiča, da ne odgovarja in da ni v skladu z deklaracijo od 30. maja. Kolikor se tudi radujemo, da je ljubljanski škof obsodil s svoje strani nenarodno politiko dr. Sušteršiču in mu s tem odvzel močno sredstvo za agitacijo, vendar pa se moramo zavarovati pred stalnim tolmačenjem majske deklaracije, ki je napčno po tem pismu. Pozabiti namreč ne smemo, da zahtevamo svojo narodno, suvereno, svobodno, in samostojno državo poleg Avstrije, in ne v Avstriji. To ne smemo prenehati poudarjati, ker ne smemo minimalistično voditi politiko deklaracije izpod minimuma."

(Hrvatska Država, 1. decembra.) "Kakor da nekateri naši ljudje ne razumejo, da ne pozna deklaracija od 30. maja nikake narodne države v Avstriji, temveč poleg Avstrije..."

IZJAVA SLOVENSKE OBČINE ZA JUGOSLAVIJO.

(Slovenec, 30. novembra.) Občinski predstojniki v okraju Kamnik so poslali Jugoslovanskemu klubu na Dunaju sledečo izjavo:

"Predstojniki občin kamniškega okraja zbrani na sestanku v Šmarci 4. novembra 1917, izražajo prepričanje, da je naša bodočnost le v zedinjenju Slovencev, Hrvatov in Srbov. Ta tri plemena so samo en narod, ena kri, en jezik. Naši sovražniki si nas razdelili na razne dežele in nas razkosali, da bi nas lažje zadušili. Naši

može in mladeniči se ne bore gospodarstvo Nemcev in Mažarov temveč hočejo nasproti enakovrednosti vseh narodov, v prvi vrsti svobodo in edinstvo jugoslovanskega naroda, ki je mogoča samo v samostojni jugoslovanski državi. Odkrito in glasno povdarjamo, da ne bomo mirovali, dokler ne bo uresničena ta naša minimalna zahteva. Zahtevamo pa istotako, da bodo v bo- loči jugoslovanski državi zedinjena vsa jugoslovanska plemena, toraj tudi prekmur-ski in beneški Slovenci. Ne eno jugoslovansko selo ne sme ostati pod tujim gospodstvom.

Kot predstavitelji kmečkih občin pozivljamo Jugoslovanski klub na Dunaju, da takoj osnuje Narodni svet, v katerem naj bodo zastopane vse stranke sorazmerno zastopane. Pozivljamo vse slovenske

občine, da povzdignejo svoj glas za zedinjeno Jugoslavijo. (Naj ne bo ni ene občine, ki ne bi podala take izjave.)

Svetovna vojna je nastala, ker je bila narodom odvzeta možnost odločevanja. Vsed tega naj vsa jugoslovanska javnost deluje, da se demokratizira javno življenje. O vojni in miru naj odločuje samo narod.

(Slede podpisi občinskih predstojnikov z občinskimi pečati.)

18 parnikov potopljenih.

London, 7. febr. Angleška admiraliteta naznanja, da je bilo potopljenih pretekli teden 10 angleških parnikov, ki so nosili nad 1600 ton in 8 parnikov, ki so nosili manj kot 1600 ton.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Liniment.

Za dobro in uspešno domačo rabo bi morala vedno imeti to zdravilo vsaka družina, kajti to zdravilo kmalu odpravi bolečine v prsih, v križu, v kolku ali kjerkoli si želi, če so te bolečine nastale vsled revmatizma, ali prehlada.

Severa's Gothard Oil

(Severovo Gothardsko olje) je znano kot izborna mazilo pri zdravljenju revmatizma, okorelosti udov, hrbtobola in krčev. To je zelo uspešen lek, kojega naj bi imela pri rokah vsaka družina. Natančno navodila so označena na steklenici.

Cena 50 in 60 centov. Na prodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Oženite se.

Pošljite nam EN DOLAR in mi vam pošljemo šestdeset letni katalog s FOTOGRAFIAMI inimi in naslovi mnogih dek in uder, ki hočejo imeti potrpega moža. Vi lahko direktno pišete njim. Mi smo samostojni in smo v tem poslu že več let, pošljite nam dolar in mogoče pridete s tem do ZAKONSKIH SREČ.

Pišite na:

RELANCE CLUB Box 376, Los Angeles, Cal.

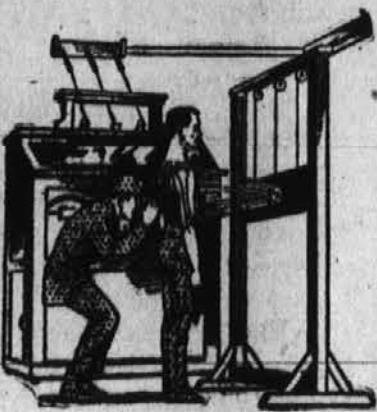
Oženite se!

Pošljite 50c, in mi vam pošljemo najnovejši šestdeset letni katalog s fotografijami inimi in naslovi mnogih dek in uder, ki hočejo imeti potrpega moža. Vi lahko direktno pišete njim. Mi smo samostojni in smo v tem poslu že več let, pošljite nam dolar in mogoče pridete s tem do ZAKONSKIH SREČ.

Reliance Club Dept. 14, Box 485, Los Angeles, Cal. Feb. 15-21.

ČUDOVITA PONUDBA.

Doctor Cowdrick, glavni X-Ray specialist nudi svoje skušnje vsaki bolni osebi, da je lahko vsakdo deležen te čudovite ponudbe, ledor se je brez uspeha zdravil pri drugih zdravnikih in trošil denar.

Ne plačajte za neuspešno zdravljenje.

Moj urad ima vse potrebne, mo derne in natančne instrumente za popolno preiskavo in zdravljenje bo- leni, ki dolgo trajajo. Moj namen je uspešno zdraviti vsakega bolni- ka. En sam obisk vas prepriča. Ne čakajte svojega zdravnika, da vas zapusti, ampak pridite takoj k nam sami.

Posebno naznanilo.

Jas bolim, da mi zaupate. Jas bolim, da pridete in mi razložite svoje bolezen v vašem jeziku. Pomnite, jas nisem navaden zdravnik, ampak specialist s mnogimi leti skušnje, da zdravim bolnike kateri so vadi in kateri so drugi nehoti zdravili. Dalj časa ste bili bolni, bolj je zapletena vaša bolezen, tem večje naslanje imam. Jas naredim rad kar drugi skušajo narediti in ne morejo narediti. Ne izgubljajte dela. Vse zdravljenje je prijetno in vam ne povzroča bolečin. Imamo številne čudovite stroje za zdravljenje vsake bolezni. Kadar se ogledate pri nas, ste sprejeti s idejo, da boste zdravljeno v najkrajšem času. Moja popolna preiskava s X-Ray vam pove o vašem položaju, če so drugi ugrabili, pridite k nam. Go- tove pridete pozneje, zakaj ne bi prišli sedaj. Ne računamo na nasvet in preiskavo, če se zdravite.

2047 E. 9th St. DOCTOR COWDRICK 4. nadst. Cleveland, O.

Med Euclid in Prospect

Uradne ure: 9. zjutraj do 8. sv. Ob nedeljah od 10 do 1.

Dr. F. J. KERN,

6202 ST. CLAIR AVE.

SLOVENSKE ZDRAVNIK

Zdravi vse moške in ženske bolezni. — Operacije.

Uradne ure:
10—12 dopoldne
2—3 popoldne
7—8 zvečer

Urad zapri
v sredo in nedeljo popol- dne in zvečer.

Telefon: Urad: Ohio State Princeton 1628 W
Bell: Rosedale 5633 J
Stanovanje: 9109 KEMPTON AVE. Telefon: Princeton 1911 L.

Gospodarski služabnik

ČE rabi svetilno službo v pol- ni meri, imate najbolj spo- sobnega služabnika ki vam pomaga pri delu.

Svetilna služba opravlja čiste- nje, pranje, likanje za vas in vam prihrani čas in moč.

Rabite jo skrbno in spoznate, da zahteva le malo stroškov.

THE ILLUMINATING COMPANY

ILLUMINATING BLDG. PUBLIC SQUARE

DR. L. E. SIEGELSTEIN,

Bell Phone

Main 1596

Cor. Phone

Central 2461 R

KRVNE IN KRONIČNE BOLEZNI

URADNE URE:

Od 9. zjutraj do 4. popoldne, od 7. do 8. zvečer.

Ob nedeljah od 10 do 12

398 Permanent Bldg. 746 Euclid Ave. near East 9th St.

VOJNO HRANILNI CERTIFIKAT

Se lahko kupi tekom januarija za

\$4.12 in strijc Sam plača nazaj **\$5.00**
dne 1. januarija 1923

Vlada Zedinjenih držav je zaprosila ljudstvo v tej deželi za posojilo \$2.000.000.000 tekom leta 1918. Vlada je naredila načrte, da sprejme ta denar v malih svotah, tako da vsak mož, žena in otrok, v katerih žilah bije patrijotična kri se lahko poslužite te prilike.

Hranite denar in vaš denar vam nosi 4 procenete pripisane na četrto leta.

Vi lahko kupujete hranilne znamke, katerih velja 25 centov vsaka. Šestnajst teh hranilnih znamk, prilepljenih na hranilno karto, se lahko zamenja za vojno hranilno znamko na vsaki pošti ali banki, in tekom januarja doplačate še 12 centov, nakar dobite za \$4.12 prihrankov od vlade Zedinjenih držav \$5.00.

Ta denar je vaš. Nihče drugi ne more dobiti tega denarja. Dne 1. januarja, 1923 dobite za vsakih prihrankov \$4.00 svoto \$5.00 od vaše vlade.

Toda če bi vi potrebovali denar poprej, kakor hočete, pojdite na pošto, in pošta vam izplača kar ste plačali v blagajno strica Sama skupaj z obrestmi do onega časa, ko dvignete denar.

BODITE SAMOSTOJNI, HRANITE, POMAGAJTE AMERIKI.

Vaš denar je garantiran z vsem premoženjem Zedinjenih držav. Poleg tega pa pomnite, da je to vaša vojna — da ohranite svoj dom, svojo svobodo in čast vaših žen in hčerk in sester. Zedinjene države so zastavile svojo polno moč vsega svojega upliva, svojega bogastva in svojega moštva, proti strašni tiraniji, ki naznanja, da je sila pravica.

Krasna pravica je, da pomagata dobiti to vojno za civilizacijo

Denar, ki ga posodite vladi bo kupit vse stvari, ki so potrebne, da se tem hitreje konča vojna in tragedija ter da se ohrani ameriško moštvo ter svoboda sveta.

Kupujte vojno hranilne znamke SEDA. Veljajo \$4.12. Tekom februarja vas bodo veljale \$4.13. Po feb. veljajo en cent več na mesec.

Strijc Sam vam daje priliko, da pomagata njemu v tej vojni.

Pojdite v svojo banko ali na pošto in vprašajte svojega poštarja, da vam proda hranilne znamke. On vam bo dal hranilno karto. Čimprej jo izpolnete in dobite vojno hranilno znamko, tem prej dobi- vate štiri procenete od denarja. Hranite denar, pomagajte vladi, po- magajte sebi.

Andrej Cernišev,

Roman

Spisal: JULIUS ZEYER

Poslovenil STANKO SVETINA

Po drugem menuetu, kate-
rega se je tudi udeležila, se je
cesarica odpravljala v svoje
sobe in se je še enkrat spreha-
jala po sobani, spremljana od
Katarine. Petra, grofov Suva-
lovih in drugih velikašev. Po
njenem odhodu (je postal ples
skupin in vsak je poiskal svo-
je prijatelje in prijateljice.

Ko je godba znova zavze-
la, se je udeležila Katarina, od
veselja vsa zaresa, takorekoč
s celo dušo plesu, ki ga je
strastno ljubila, in Andrej op-
rta na umetno skalo, ki je
tvorila vhod v podzemeljsko
jamo, dekorativno napravlje-
no, brez katere niso mogli v
prejšnjem stoletju pogrčati,
se je zopet udal razkošju za-
sledovati vsak Katerinin ko-
rak, občudovati njeno graci-
joznost in jo v duhu primerja-
ti snežnjakom, milokrasni li-
beluli; ako je prišla slučajno
blizu mesta, kjer je stal, je
vedno zasvetila nanj s čarob-
nim nasmehom tajne zaupno-
sti in tu ni imel Andrej za o-
stali svet niti oči niti ušes.

Toda v enem izmed teh sla-
stnih trenutkov se mu je za-
delo, da sliši tesno poleg se-
be šum težkega, svilnatga
krila in globok vzdih, ki se je
prečudno dotaknil njegovega
čuta in mu je nenadoma vzbu-
dil v srcu nekako tesnobo.
Ozrl se je hitro in je res za-
gledal žensko postavu, toda
njene obraza ni videl; šla je
ravno v jamo, kjer je bilo
mnogo drugih oseb; toda ob
enem je zadela njegova noga
ob nekak predmet in ko se je
sklonil, da bi ga pobral od tal,
je spoznal, da je to zlat trak,
na katerem je bilo nabranih
mnogo modrih, azurnih krog-
ljic. Ta reč je bila nekoliko
podobna maleku. Nihče drug
kot ona dama ni mogla biti
lastnik tega predmeta; toda
predno je stopil Andrej v jamo,
jo je dama s hitrim korakom
premerila in se je skozi
drugi vhod zopet vrnila v dvo-
ranj, kjer se je zgubila v ži-
vopisani množici; zato pa se
je Andrej sešel tam z Ano Ni-
kitišno.

"Ali, slednjič vas vidim!"
je vzkliknila veselo. "Zdi se,
da mi nebesa sama pošiljajo
vas meni nasproti, da lahko
poprosim vaše viteztvo na po-
moč. Podajte mi roko in me
peljite skozi to gnečo poleg
v dvorano na moje mesto med
dame velike knežje; brez vas
bi gotovo le steško prišla tja!"
Gnječa vendar ni bila tako
huda, kakor je rekla Ana, to-
da Andreju ni preostajalo ni-
česar drugega kot ubogati, če-
prav se ravno v tem trenutku
ni bogve koliko brugal za
Anino družbo in tudi opazil
ni, s kakim nežnim pogledom
se je nanj ozirala. Šel je me-
hanično v smeri, ki mu jo je
oznčila.

Velika knežnja, utrujena od
plesa, je sedela in okrog nje
je stala in sedela skupina go-
spodov in dam iz najvišjih
krogov te velikaške družbe.
Katarina je bila v živahnem
pogovoru s švedskim poslan-
cem. Govor je bil o Voltaireu,
maliku osemnajstega stoletja.
Katarina, ki se mu je odkrito-
srčno klanjala kot velškemu
duhu, ga je ravno brnila
pred napadi grofa Diviera, v
katerem je Andrej takoj spo-
znal onega znanca, ki ga je
bil tako razžaljivo meril. Grof
Divier ni nikdar opustil huj-
skati Katarino, posebno kadar
se mu je posrečilo po ovinku;
potegoval se je v pogovoru s
švedskim poslancom za Vol-
tairovega sovražnika Maupertu-
isa in Katarina, ki je slišala
njih pogovor se je vmešala v

preprijeto. Poprijela se je te pri-
ložnosti tudi zato, da bi pod
naslovom gospoda Maupertu-
isa tudi grofu Divietu in obe-
ma Suvalovima za marsikate-
ri njih izzivanje povedala ne-
koliko popopranih besed res-
nice; priložnost k temu je bi-
la tem bolj pripravna, ker je
bil Ivan Suvalov osebnji prijatelj
filozofa Ferneyskega in se
niso torej njene besede zde-
le namerjene naravnost nanj
— čeprav je Katarina dobro
vedela, da bo Ivan Suvalov
instinktivno čutil njih ost.

"Ah, dragi grof," je rekla
poslanec, "kar se v prahu pla-
ži, bo vedno sovražno, kar se
dviga v višave. Nobena stvar
nežalosti majhnih ljudi tako,
kakor njih ničevnost. To je
celi temelj prepira med Mau-
pertuisom in Voltairejem. Ta
ima samo eno napako, katero
mu njegovi nasprotniki ne od-
pustijo — da je genij. Člove-
štvo se klati po temi in noči
in če pride blizu nevarnega
prepada, tu prižge obog milo-
stljivo svetlikačjo plamen, iz
globočine svojega neizmerna-
ga bitja pomoli zvezdo vod-
nico in ljudje pravijo, da se je
narodil veleduh. Vendar kres-
nice, ki pa zaradi te velike
svetlobe zgubijo tudi svojo
majhino važnost, se poganja-
jo in razsajajo nad plamenom
škodljivcev — in posledica?
Dasi slednjič vendarle opalijo
krila."

"Upiranje teh malih muh
je naravno, je pristavila kne-
žnja Garaginova, dvorna da-
ma velike knežje, ki se je tu-
di klanjala Voltaireju, kakor
sovražila Linavskega grofa
Diviera in ki se je sedaj trdi-
dila splošno izrečene opombe
velike knežje bolj jasno o-
sredotočiti na grofu, "upira-
nje teh malih muh je, pravim,
morda naravno, toda najbolj
čudno je, da imajo te smešne
muhe še bolj smešne in niz-
kotne privržence in občudo-
valce. Ne vem, ali jih je tre-
ba za njih topo slepoto sov-
ražiti ali jih pomilovati."

Katarina se je nasmešnila,
knežnja Garaginova pa je za-
redela od dekliske skromnosti,
ko je spoznala, da je napravi-
la malo bolj dolg govor. Grof
Divier je ostal popolnoma mi-
ren, ravno tako Ivan Suvalov.
Spustila sta se s poslancom v
pogovor in Katarina se je začela
la meniti z najvišjo dvorno
damo, gospo Čoglokovno.

"Velika knežnja bo najbrž
še ta večer obžalovala svoje
besede," je rekel Lev Nariškin
ko je pristopil k Andreju; "ta
ljuba grofa se zelo prijazno
smehljata in to vedno pomeni
tajno jezo."

Ko je Katarina zagledala o-
ba moža, jima je pomignila,
naj bi jima pristopila bližje.
Govorila je z njima nekaj ča-
sa, toda ko se Andrej ni mogel
otresti naravne tesnobe,
mu je rekla tiho, da ni mogel
nihče blizu slišati besede:

"Niste več taki, kakor se bili
včeraj. Zali bog, pozabljate
Alekseja zaradi velike kne-
žje. Ne delajte tako. Po duhu
sem bolj mož nego žena. Je
suis un franc te loyal chevalier."
Ni čakala odgovora in
je zopet začela govoriti z go-
spo Čoglokovno, toda čez nekaj
časa se je zopet obrnila k An-
dreju, ki se je sedaj zabaval s
knežnjo Garaginovo, napram
kateri je hitro čutil odkrito-
srčno prijateljstvo, ko je spo-
znal, kako globoko je udana
Katarini.
"Kaj pa to pomeni?" je
vprašala knežnja in je pokazala
na azurne kroglice, ki jih je
Andrej dosedaj držal v roki.
"Kako čudna zapeljivost!"
"Ljuba knežnja," je rekla
Katarina, ko je Andrej pove-
dela, kje je našel zapeljivost,
"lahko vam pojasnim stvar

bolje, nego gospod Cernišev
sam. Poslušajte, to je skoro
majhen roman."

Knežnja je res položila ro-
ke v naročje in je kazala zna-
ke napete pozornosti.
"Danes sem videla v tej
dvorani," je začela Katarina,
"dvoje oči, kakršnih še nisem
nikjer videla, niti na sliki ne.
Kako naj jih vama popišem?
Brala ali morda slišala sem
nekoč o dragih kamenih, ki
imajo čarovno lastnost, na ka-
tere baje mesec vpliva, zakaj
njih barva postaja večja in se
ob enem manjša s spreminli-
vim sopotnikom naše zemlje,
in neki papež, mislim, da Lev
X., je baje neprenehoma nosil
pri sebi tak moder, dragocen
kamen, ki je pri manjšanju lu-
ne popolnoma obledel. In ta
čudoviti kamene so me spom-
nili oči, o katerih ravno go-
vorim."

Dalje prihodnjč.

Nemški "Čehi" v Berlinu.
Amsterdam, 7. febr. Gla-
som poročil iz Dunaja so od-
šli nemški poslanci, ki zastopa-
jo nemško prebivalstvo na
Češkem, v Berlinu, da dobijo
navodila, kako naj se ravna-
jo v bodoče napram zahtevam
Čehov, ki zahtevajo neodvis-
no državo. Nemci nemerava-
jo ustanoviti nemško provinco
na Češkem.

Katero društvo želi imeti
glas v našem listu, naj na-
znanj imena uradnikov, dan
zborovanja in vse drugo po-
trebno. Mi bomo ta oglas
prihvatili po dvakrat ali trikrat
na mesec za vsako društvo
brez razlike celo leto popo-
loma brezplačno. Tajnik naj
naznani vse potrebno, drugo
storimo mi. Tisoče rojakov v
Clevelandu bere naš list, in
društveni imenik priobčen v
našem listu, veliko pomaga k
uzornemu poslovanju vsakega
društva. Oglas je zastoj za
celo leto.

—Tri mesece zapora in \$60
mu bodo odtrgali od plače,
ker je izostal iz vojaškega ta-
borišča štiri dneve več kot
dovoljeno, in sicer prostak
Frank Noland.

—Pikniki se bodejo vršili
letos kakor druga leta. Le
pripomniti moramo, da se bo
strogo gledalo na red, trez-
nost in pametno obnašanje o-
pih, ki pridejo na piknike.
Društva, ki nameravajo prire-
diti piknik, naj se obrnejo za
nadaljno informacijo k Louis
Rechardu, Euclid, Ohio.

—Mesto namerava položiti
večje vodovodne cevi pod ze-
mljo, nadalje razširiti vodo-
vod v vse one ulice, kjer ga
dosedaj še ni. Lastniki hiš
bodejo morali prispevati za
povečanje vodovodne napelja-
ve.

—Vojni urad naznanja, da
edini Clevelandčan, ki je bil
rešen na torpedirani Tuscianji
je Frank A. Brož, 3737 E.
52nd St., sin znane češke ro-
dovine. Naznanja se nadalje,
da so bili rešeni še trije drugi
Clevelandčani, toda še ni go-
tovo. Na krovu Tuscianje je
bilo 24 mož iz Clevelanda,
člani inženirske kompanije.

Front soba za dva fanta, se
odda v najem. 1157 E. 61st
St. (17)

Lepa soba se odda za dva fan-
ta. 1124 E. 63rd St. (17)

Dva Slovenca dobila delo kot
solicitorja za življensko zava-
rovalnico. Dobra plača. The
National Protective Legion,
860 Rose Buldg. (18)

Slovenka dobi delo, da poma-
ga v restavrantu. Oglasi naj
se takoj pri Mary Kunstelj,
6110 St. Clair ave. (18)

Fantje se sprejemajo na sta-
novanje in hrano, na 1158
Norwood Ro. (18)

Naprodaj je posteljna oprava
iz fine ciskaske orehovine,
otročja postelj, nekaj vrat,
(storm door), in ograjne post-
ne ter druge hišne stvari.
Proda se radi odhoda iz me-
sta. 785 E. 9th St. (17)

NAZNANILO.
Clanicam dr. Danica, št. 11
SDZ se tem potem naznanja,
da je bilo decembra meseca
na občni seji sklenjeno, da
plača vsaka članica \$1.00 dru-
štveni blagajni, namesto vese-
lice ali kake druge prireditve.
Prihodnja seja se vrši 12. febu-
ruarja. Prošene ste, da se sej
v večjem številu udeležujete
in plačate le na sejah ases-
mente.
Sestrski pozdrav.
Frances Hudovernik, tajnika.

Dr. Napredni Slovenci,
št. 5. SDZ
ima prihodnjo nedeljo svojo
redno mesečno sejo. S tem
se opominja vse društvene
člane, da se gotovo polnošte-
vilno vdeležite, ker pridejo na
dnevni red važne stvari, v
korist društva. Bratski po-
zdrav
G. Turk, tajnik.

Nevaren kašelj.
Berite kaj nam je pisala
Mrs. Ant. Ernest, Pa.: "Moj
sin je imel nevaren kašelj.
Dala sem mu balzam za plju-
ča, in drugega jutra se je po-
čutil mnogo boljšega. Prihod-
ajo noč je že dobro spal." Po-
skusite Severov balzam za
pljuča, kadar imate kašelj,
prehlad, hripavost, kašelj pri
influenzi ali bronhitis. Cena
25c in 50c po vseh lekarnah.
W. F. Severa Co., Cedar Ra-
pids, Ia.

NAZNANILO.
Vsem delničarjem in za-
stopnikom Slov. Narodnega
Doma sporočam, da bodo za-
časne uradne ure ob tokih in
petkih od 7—8 zvečer v Fr.
Cernetovi prodajalni na 6113
St. Clair ave. in ne na tajni-
škovem stanovanju.
Tajnik.

VABILO
za pristop k društvu
SRCA MARIJE(STARO).

Društvo je na redni meseč-
ni seji sklenilo, da sprejema
žene in dekleta od 18. do 40.
leta brez vsake pristopnine
in sicer za mesec februar, marc
in april. Katera je pa stara
nad 40 let, se mora skazati z
rojstnim listom ali pa s zapri-
seženo izjavo pri notarju.
Društvo daje \$6.00 bolniške
podpore na teden in \$300
smrtnine za vsako umrlo čla-
nico. Mesečna znaša samo
\$1.00 na mesec, katere pa ho-
če imeti tudi svojega moža v
društvu, se mora isti izkazati
z zdravniškim priporočalom,
pogled mesečnine \$1.00, pa pla-
čuje še 25c na mesec, in ako
mož umrje, dobi žena \$150
smrtnine.

To društvo je eno najsta-
rejših tu v Clevelandu, članic
šteje preko 300, premoženja
ima nad \$9000. Žene in dekle-
ta, sedaj se vam nudi prilika,
da pristopite v to društvo
brez vsake pristopnine.
(Mon-Fri. 50) ODBOR.

Dva moška dobila stanovanje
in hrano. Vprašajte na 5605
Bonna ave. (16)

NOVO PODJETJE!
Prva mednarodna posredoval-
nica za moška in ženska
dela na 214—16 Superior
ave. N. E.

Slovenec, Hrvatoma, Sr-
bom in sploh vsem znancom
in prijateljem tem potom na-
znanjam, da je naša državno
inkorporirana posredovalnica
za moška in ženska dela za-
čela poslovati z dnem 1. janu-
arja, 1918. Kdor išče kako de-
lo naj se obrne na našo pisar-
no, 214—16 Superior ave. N. W.
Jaz sem vedno tam na
razpolago ter bodem pred
vsem gledal na to, da Slo-
venci, oziroma Slovani, dobi-
jo dobra in stalna dela, kadar
jih iščejo. Se priporočam,
Frank Strehovec.

POZOR SLOVENC!
Naznanjam da razprodajam
fine zimske moške suknje in
obleke, katere dobite sedaj pri
naš jaklo poceni. Deške suk-
nje za dečke od 13 do 16 let
dobite pri nas jaklo poceni.
Ina razprodaji imamo tudi do-
bre, trpežne čevlje. Pridite
in prepričajte se. Vsakdo si
prihrani denar, ki pride sedaj
v našo trgovino. Mi potrebuj-
emo denarja, raditega smo
se odločili prodajati precej ce-
neje.

JOSIP GORNIK,
672 E. 152nd St.
(17) Collinwood.

Več hiš
naprodaj od 53. do 80. ceste,
med St. Clair in Superior ave.
Za eno ali več družin. Nove
hiše na lahka odplačila. Vpra-
šajte pri J. Krall, 961 Addison
Rd. (19)

NAZNANILO.
Rojakom v Claridge, Pa. in
v okolici naznanjamo, da je
naš tamošnji zastopnik, Mr.
Jacob Jamšek, Box 601, Cla-
ridge, Pa., liki je opravičen
pobirati naročnino. Ga vsem
toplo priporočamo.
Uprava Cl. Amerike.

NAZNANILO.
Naznanjam članicam druš-
va St. Clair Grove, št. 98 W.
O. W. da se redne mesečne
seje vrše vsak drugi ponedeljek
v mesecu. Po sklepu sester
bo samo ena seja v mesecu, ne
dvakrat kot dosedaj. Plačujte
redno mesečne asesmente, da
se ne bo treba jeziti radi sus-
pendacij. Vsak naj plača na
seji, ali pri meni na domu.
Sestrski pozdrav
(18) Mary Jančigar tajnika.

Prebavljalne neprilike
se ne smejo nikdar zanemarjati. Če setakoj pobrigate zanje, se jih lahko
odpravi, sicer postanejo kronične in zahtevajo potrpežljivost in podalj-
šano zdravljenje. Ne odlašajte raditega! Kadar koli vaš apetit ni v redu,
kadar imate slab okus v ustih, prevlečen jezik in nobene energije, kadar
ste žrtve neprebravnosti in zaprtja, vzemite

SEVEROV
želodčni grenčec

Je idealno zdravilo za želodec in prebavljalne organe. Rača tega zdravila
se srčno priporoča vsem onim, katerih prebavljalni organi so izven re-
da, posebno onim, ki so slabi in stari. To je zdravilo posebno pripravno
za zdravljenje stalnega zaprtja, neprebravnosti, dispepsije, splošne slabosti
in drugih simptomov, ki spremljajo te bolezni. Jemljite pol ali eno žlico
pred jedjo, trikrat na dan. To ni pijača, ampak zanesljivo lahko zdravilo
za želodec.

Poskusite je. Cena 75c in \$1.50
Lekarnarji vsepošod vam prodajo Severov Želodčni grenčec, kadarkoli zahtevate:
Zahtevajte Severov Želodčni Grenčec v vaši lekarni in glejte, da ga dobite. Če
ga vaš lekarnar nima, potem naslovite
W. F. SEVERA CO. Cedar Rapids, Iowa

KJE JE
moj brat Anton Krebelj, ka-
kor mi je znano, se nahaja
nekje v Clevelandu, toda ne
vem gotovo. Prosim cenjene
rojake, ako kateri ve za nje-
ga, naj mi ga javi, ali pa naj
se sam oglasi svojem bratu.
John Krebelj, Co. H. 353rd
Inftr. Camp Funston, Kans.
(18)

Slovensko dekle ali pa tudi
starejša ženska dobi stalno
delo kot hišina. Vpraša naj pri
August Kaušek, 6202 St.
Clair ave. (20)

Svoji k svojim
je lepa beseda, in vprašamo
sami sebe ali to polnujemo?
Lahko pa to dokažete, če vlo-
žite svoj denar v slovensko
podjetje. Slovensko Stavbin-
sko in Posojilno društvo.
(X151)

POZOR ROJAKI 6%!
Denar se posojuje na stav-
binstvo hiš po 6% obresti, na
lahke mesečne obroke. Hiša
se vam postavi na vsak lot, ki
ga imate plačanega. Pokličite
po telefonu ali pa pridite o-
sebno po 6. uri zvečer.
Anton Salamon,
8217 Rosewood ave.
Tel. Union 974 K. (40)

ZGUBLJEN DENAR.
Veliko denarja je bilo zad-
nje čase ukradenega tistim
ljudem, ki svoj denar doma
hranijo. Čemu imeti denar do-
ma? Ali ni boljše vložiti de-
nar tam, kjer je na varnem in
vam nosi poleg tega še 5%
obresti, in sicer pri: Sloven-
skem Stavbinskem in Poso-
jilnem društvu, 6313 St. Clair
ave. (X151)

POZOR!
Spodaj podpisani naznanja-
mo cenjenemu občinstvu, da
uljudno prosijo vse odjemalce,
da plačujejo svoje račune
vsakih štirinajst dni. Neznos-
na draginja mesa in mnogi
drugi stroški nam skoro ne
dovoljujejo, da bi riskirali
zgubo pri trgovini radi neka-
terih odjemalcev, ki ne plaču-
jejo več mesecev ali celo ne
plačajo. Zatorej uljudno pro-
simo, da plačujete občinstvo ra-
čune, na vsakih štirinajst dni.
(16) Zveza slov. mesarjev.

Delo dobijo strojniki in tool-
makers. Prve vrste delavci.
Mi plačamo vedno najvišje ce-
ne. Stalno delo, nobenih de-
lavskih neprilik. Imamo kon-
trakt od vlade Zjed. držav za
velike topove in šrapnele šest
palcev. Mi vama povrnemo
vožnje stroške, če delate naj-
manj trideset dni pri nas. O-
glasite se pri American Brake
Shoe & Foundry Co., 713 State
St., Erie, Penn. (15)

Pozor Slovenci!
Spodaj podpisani se priporo-
čam Slovincem za svojo kro-
jaško obrt. Izdelujem vsako-
vrstne moške obleke in suknje
po meri, garantiramo da pristo-
ji. Cene zmerne, blago vedno
najbolje. Mnogoletna skušnja
v krojaški obrti vam garanti-
ra za najboljšo delo.
ANTON BRANISEL,
800r St. Clair ave.
Tel. Princeton 1865 R.
Rosedale 2885 J. (Fri. 155)

NAPRODAJ
je jako lepa hiša z dobrim lo-
tom, furnace, plin in elektri-
ka v hiši. Proda se za \$3500.
Vprašajte na 1446 E. 174th
St. (16)

TISKOVINE

za društva, Jednote, Zveze, trgovce,
posameznike dobite
NAJFINEJSE
izdelane v slovenski unijski tiskarni
"CLEVELANDSKA AMERIKA"
Kljub silno povišanim cenam za papir, čr-
nilo in vse tiskarske potreščine dobite
tiskovine pri nas
CENEJE
kot vsaki drugi tiskarni. Vprašajte za cene in prepričajte se

CLEVELANDSKA AMERIKA

NAJVEČJA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA

6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio